

СЕКЦІЯ «ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ НАУК»

УДК 323.2

Арабаджиев Д.Ю.,¹ Сергієнко Т.І.²

¹ д-р політ. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² канд.політ.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ВІЙНА ЯК СПОСІБ ВПЛИВУ НА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Реалії сьогодення свідчать, що інформація в сучасних умовах несе не тільки позитивні наслідки для людини але й має негативний вплив. За допомогою інформації можна дезорієнтувати людей, впливати на політичну діяльність та маніпулювати свідомістю. В сучасному суспільстві рівень знань стає головним фактором та джерелом соціальних відмінностей.

Психологічний компонент інформаційної та гібридної війни глибоко досліджений у працях Д.Волгонова, С.Зелінського, О.Караяні, В.Крисько, В.Лепського, В.Лісичкіна, А.Морозова, В.Прокоф'єва. Щодо вивчення особливостей як в історичному так і в сучасному контекстах гібридну війну досліджують В.Горбулін, В.Горовенко, Є.Дикий, О.Литвиненко, Б.Парахонський, М.Требін, Г.Яворська, Л. Залізняк, Т.Ісакова, С.Козиряцька, М. Лазарович, Г. Почепцова, І.Рущенка, В.Тарасюк та ін.. Окремим аспектам інформаційної війни приділено увагу в працях В.Гулая, В.Гусарова, Н.Ніколаєнко, Г.Щедрової. Щодо проблем вивчення інформаційних процесів, то даним питанням займаються відомі дослідники такі як: Н.Волковський, С.Жук, В.Косєвцов, А.Кузьменко, О.Кіндратець, О.Литвиненко, І.Лук'янець, В.Остроухов, П.Панарін, В.Петрик, Г.Почепцов, П.Прибутко, М.Присяжнюк, А.Рось, В.Толубко, М.Требін, О.Титенко та ін.

В сучасних умовах інформація стала інструментом маніпулятивних технологій, що використовуються при веденні інформаційних війн [3, с. 56]. Маніпулювання суспільною це прихований вплив на свідомість людей і управління їх поведінкою, побудоване на ігноруванні волі реципієнта, з метою спонукування аудиторії до конкретних вчинків, чужим поглядам, в інтересах суб'єкта політичної маніпуляції [1, с. 13]. Цілеспрямоване спотворення інформації є найважливішою складовою маніпулятивного впливу. В умовах інформаційно-психологічної війни Засоби масової комунікації передають велику кількість інформації, яку важко перевірити і окрема людина не в змозі оцінювати її достовірність, тому типовою реакцією стає взагалі повна відмова від перевірки [2, с. 76].

Засоби масової комунікації на відміну від засобів масової інформації, являють собою не джерело її поширення, а саме спосіб поширення її від

комунікатора до реципієнта. Також, зазначимо, що за допомогою засобів масової інформації відбувається звернення до масової аудиторії за допомогою преси (газети, журнали, книги), радіо, телебачення, Інтернету, кінематографії, звукозапису та відеозапису, відео-тексту, теле-тексту, рекламних щитів та панелі, домашніх відеоцентрів, що поєднують телевізійні, телефонні, комп'ютерні та інші лінії зв'язку [4]. К.Захаренко, зазначає, що «засоби масової інформації взагалі та телебачення як найпопулярніший засіб інформації зокрема, зважаючи на суспільну важливість, масовість і доступність активно формують громадську думку, створюють уявлення про доступне і заборонене, моральне й аморальне тощо» [5, с. 5].

Таким чином, перетворення будь якої інформації в ресурс стратегічного значення забезпечує можливості для розвитку інформаційного суспільства, що також, сприяє встановленню та розвитку нових економічних відносин. Тож, питання про інформаційно-комунікативні стратегії набуває сьогодні все більшої актуальності, адже вибір комунікативних стратегій визначається основними цілями впливу на свідомість мас. Ефективність такого впливу залежить від правильного вибору комунікативних стратегій та засобів їх реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арабаджієв Д.Ю., Сергієнко Т.І. Маніпулювання свідомістю суспільства в умовах інформаційної та гібридної війни в Україні // Гілея: науковий вісник. К.: «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 146 (№ 7). Ч. 3. Політичні науки. С.12-15
2. Арабаджієв Д.Ю., Сергієнко Т.І. Особливості розвитку сучасного інформаційного суспільства в Україні в умовах політичної конфліктності // The 2 nd International scientific and practical conference «Scientific achievements of modern society» (October 9-11, 2019) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2019. С.74-79.
3. Воронкова В.Г. Інформаційне суспільство в світі та Україні: проблеми становлення та закономірності розвитку: колективна монографія / За ред. д.філософ.н., проф. В. Г.Воронкової; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 282 с.
4. Засоби масової інформації. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.
5. Захаренко К. В. Диверсифікація джерел інформації в контексті інформаційної безпеки // Науковий журнал «Politicus», 2019. № 1. С. 5-9.